

ZDOLNOŚĆ PRAWNA ZDOLNOŚĆ DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

dr Michał Zieliński

Katedra Prawa Cywilnego, Postępowania Cywilnego i Komparatystyki Prawa Prywatnego

ZDOLNOŚĆ PRAWNA

zdolność bycia podmiotem praw i obowiązków

- osoby fizyczne: urodzenie – śmierć
- osoby prawne: wpis do rejestru – wypisanie

ZDOLNOŚĆ DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

możliwość nabywania praw i obowiązków w obszarze prawa cywilnego

- osoby prawne: wtedy kiedy ma zdolność prawną
- osoby fizyczne: pełnoletni, nieubezwłasnowolnieni
 - kobiety: 16 lat w określonej sytuacji

BRAK ZDOLNOŚCI DO CZYNNNOŚCI PRAWNYCH

- osoby do 18. roku życia
- osoby ubezwłasnowolnione **całkowicie**

gdy interes osoby tego wymaga z powodu:

- choroby psychicznej
- niedorozwoju umysłowego
- zaburzeń oceny postępowania

BRAK ZDOLNOŚCI DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

PRZEDSTAWICIELE USTAWOWI

działanie w imieniu osoby bez pełnej zdolności

- rodzic (98 KRO)
- opiekun (13 §2 KC, 145 §1 KRO)
- kurator (16 §2 KC, 178 §1 KRO)

BRAK ZDOLNOŚCI DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

SKUTKI DOKONANIA MIMO BRAKU

bezwzględna nieważność czynności prawnej

wyjątek: **drobne czynności życia codziennego**
(ALE jeśli przedstawiciel ustawowy uzna, że
naruszają jej interesy > nieważne)

OGRANICZONA ZDOLNOŚĆ DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

- Osoby między 13. a 18. rokiem życia
- Ubezważnowolnieni **częściowo**

dorośli potrzebuje pomocy w prowadzeniu spraw

- niemożność dokonania okr. rodzajów czynności

- kontrola przedstawiciela ustawowego

OGRANICZONA ZDOLNOŚĆ DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

BEZSKUTECZNOŚĆ ZAWIESZONA

skuteczność czynności prawnej uzależniona od zgody przedstawiciela ustawowego, udzielonej:

- w przypadku jednostronnej czynności prawnej: najpóźniej w chwili dokonania
- w przypadku umowy: w każdym czasie (ALE nie później niż uzyskanie pełnej zdolności przez osobę)

OGRANICZONA ZDOLNOŚĆ DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

do tego momentu: „kulawa” czynność prawna
(*NEGOTIUM CLAUDICANS*)

Wyjątki:

- umowy powszechne w drobnych sprawach życia codziennego
- rozporządzanie własnym zarobkiem (chyba że sąd się sprzeciwi)
- czynności dotyczące majątku oddanego do swobodnego użytku przez przedstawiciela ustawowego
- umowa o pracę
(ALE przedstawiciel może rozwiązać, gdy sprzeciwia się ona dobru podopiecznego)